

تربیر پیشتاز جوایز فیلم اروپا

نامزدهای جوایز فیلم اروپا معرفی شدند. فیلم «ارزش عاطفی» به کارگردانی یواخیم تربیر با پنج نامزدی، پیشتاز جوایز فیلم اروپا در سال ۲۰۲۵ شد. این فیلم خانواده‌گی، که پیش‌تر جایزه بزرگ جشنواره کن را دریافت کرده، در بخش‌های بهترین فیلم اروپایی، بهترین فیلمنامه و بهترین کارگردانی نامزد شده و بازیگران اصلی آن، استلان اسکارسگارد و زناته رینسوه، در بخش‌های بهترین بازیگر مرد و زن رقابت می‌کنند. داستان فیلم درباره کارگردانی مشهور است که تلاش می‌کند رابطه خود را با دو دختر دورافتاده‌اش ترمیم کند و اکران آن از دسامبر امسال در سینماهای بریتانیا و دیگر کشورهای اروپایی آغاز می‌شود. دیگر نامزدهای برجسته عبارتند از: فیلم اسپانیایی «سیرات» ساخته اولیور لاکس با چهار نامزدی، فیلم آلمانی «صدای سقوط» اثر ماشا شیلینسکی با سه نامزدی و «یک تصادف ساده» ساخته جعفر پناهی، برنده نخل طلا، با سه نامزدی هستند. مراسم اهدای جوایز اروپا که به «اسکار اروپا» معروف است، امسال ۱۷ ژانویه در برلین برگزار خواهد شد.

جوایز مستند بریتانیا برای فلسطین

فیلم‌های مستند درباره خشونت‌های اسرائیل در فلسطین جوایز معتبر جشنواره گریسون بریتانیا را کسب کردند. در مراسم اهدای جوایز که در لندن برگزار شد، فیلم برنده اسکار «سرزمین دیگری نیست» جایزه بهترین مستند سینمایی بین‌المللی و «زندگی و مرگ در غزه» از بی‌بی‌سی، جایزه بهترین مستند امور جاری را دریافت کردند. «سرزمین دیگری نیست» داستان مقاومت مردم محلی و یک روزنامه‌نگار در کرانه باختری در برابر آوارگی اجباری را روایت می‌کند و «زندگی و مرگ در غزه» تجربه چهار فلسطینی را طی یک‌سال جنگ در غزه مستند کرده است. در بخش‌های دیگر، موبی دو جایزه برای «جادوگران» و «سرقت بزرگ هملت» گرفت و بهترین سریال مستند به «بیبا و نیکول: قتل در پارک» رسید. این جوایز در شرایطی اهدا شد که گریسون پیش‌تر با جنجال‌های رسانه‌ای و تغییرات مدیریتی مواجه بوده است. لوئین هگزی، رئیس بنیاد گریسون هم از خلاقیت و تنوع آثار امسال تمجید کرد.

پرتره ۲۳۶ میلیون دلاری کلیمت

پرتره‌ای از «گوستاو کلیمت» با عنوان «الیزابت لدرر» که پیش‌بینی می‌شد در حراجی رکوردشکن شود، سرانجام به یکی از گران‌ترین آثار هنری تاریخ تبدیل شد. این نقاشی ۱/۸ متری با قیمت ۲۳۶/۴ میلیون دلار فروخته شد و به دومین اثر هنری گران‌قیمت در حراجی‌ها و گران‌ترین اثر هنر مدرن تبدیل شد. تابلو، «لدرر» وارث جوان و دختر دو حامی کلیمت را با ردایی چینی به تصویر می‌کشد و بین سال‌های ۱۹۱۴ تا ۱۹۱۶ خلق شده است. این اثر در دوران نازی‌ها مصادره شد و نزدیک بود در جنگ جهانی دوم نابود شود، اما در سال ۱۹۴۸ به برادر «الیزابت»، اریش، بازگردانده شد و تا سال ۱۹۸۳ در مالکیت او باقی ماند. سپس به مجموعه خصوصی «لئونارد ای. لادر»، وارث شرکت استی لادر، پیوست و در خانه‌اش در نیویورک نگهداری شد. در حراج ساتنیز نیویورک، شش خریدار طی ۲۰ دقیقه برای خرید تابلو رقابت کردند، اما هویت خریدار فاش نشد.

مشق تصویر و کلمه

درباره کتاب تمرین‌های سینمایی نوشته فرید ناصر که آمیخته‌هایی از نگاه انتقادی و سیالیت ذهن است

عکس: Getty Images

سما بابایی روزنامه‌نگار

سنت چاپ فیلمنامه، فرآیندی است که طی آن متنی که اساساً برای دیده‌شدن روی پرده تکره‌ای نوشته شده، برای خواننده‌شدن در قالب کتاب عرضه می‌شود. در تاریخ سینما، این سنت با جدی‌تر شدن نقد فیلم و نظریه مؤلف (به‌ویژه در موج نوی فرانسه) اوج گرفت تا فیلمنامه را از یک دستورالعمل فنی موقت، به یک اثر ادبی ماندگار ارتقاء دهد. نقد فیلم و ظهور نظریه مؤلف نقطه‌عطفی در تاریخ هنر هفتم بود که نگاه جهان به سینما را از سرگرمی صرف به اثر هنری تغییر داد. این جریان ریشه در فرانسه دهه ۱۹۵۰ دارد. همین نگاه بود که چاپ فیلمنامه را رونق داد. وقتی پذیرفتیم که سینما یک هنر والا و کارگردان یک مؤلف است، پس متنی که او کارش را با آن شروع کرده (فیلمنامه) یا متنی که توصیف‌کننده دکوپاژ اوست، ارزش ادبی، آموزشی و مطالعاتی پیدا می‌کند. مخاطبان دیگر فقط برای سرگرمی فیلم نمی‌دیدند، بلکه می‌خواستند متن و زیرمتن اثر را مطالعه کنند. چاپ فیلمنامه باعث می‌شود این متون به‌عنوان گونه‌ای مستقل از ادبیات (مانند نمایشنامه) پذیرفته شوند. نویسندگان متونی می‌نویسند که خواندن‌شان به‌شکلی متفاوت از فیلم بساخته شده، تخیل خواننده را به کار می‌اندازد تا فیلم را در ذهن خود بسازد. این کار فرستی را فارغ از شیوه ساخت مؤلف برای دیدن فضای فیلم در اختیار خواننده می‌گذارد. ازطرفی گاهی فیلمنامه چاپ‌شده تنها راه دسترسی به نسخه کامل و بدون سانسور دیدگاه نویسنده است

معرفی کتاب

تمرین‌های سینمایی هفت فیلمنامه از فرید ناصر

نویسنده: فرید ناصر

انتشارات: آیدین خزر

قیمت: ۲۵۰ هزار تومان

و بعضاً به‌دلیل کمبود بودجه یا مشکلات فنی، سکانس‌هایی از فیلم حذف می‌شوند، یا فیلم‌ها ساخته نمی‌شوند، اما در نسخه چاپی، صحنه‌ها زنده می‌مانند.

▼ تمرین‌های سینمایی

کتاب «تمرین‌های سینمایی: هفت فیلمنامه از فرید ناصر»، اولین کتاب این نویسنده است و در پاییز امسال از نشر آیدین خزر در ۱۷۶ صفحه منتشر شد. فرید ناصر دارای مدرک کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی است و سابقه ۱۰ ساله در زمینه ساخت فیلم و پژوهش سینمایی دارد. تمرین‌های سینمایی شامل فیلمنامه‌های بلند سینمایی اوست که از سال ۱۳۹۳

گرم شدن از شور عشق

رمان «نگاهبان او» خواننده را در تحولات ایتالیای میان دو جنگ غرق می‌کند و قلب‌اش را مالا مال از تمنای عشق، دوستی، هنر و زیبایی‌های آن می‌سازد

معرفی کتاب

نگاهبان او

نویسنده: ژان باتیست آندره‌آ

مترجم: آسوله مرادی

انتشارات: نیلوفر

قیمت: ۴۸۵ هزار تومان

مسعود شاه‌حسینی خبرنگار گروه فرهنگ

ما رؤیا می‌بینیم، می‌آفرینیم، عاشق می‌شویم، نفرت می‌ورزیم، زندگی می‌کنیم، مبارزه می‌کنیم، شکست می‌خوریم، سقوط می‌کنیم، رستاخیزمان را می‌بینیم و خاطره‌ها را در آغوش می‌گیریم تا اینکه مرگ از راه برسد و آرزو می‌کنیم کاش روایت‌مان فراموش نشود. تا بوده، زندگی در هر جا و هر زمانی کم‌وبیش همین خطوط را داشته است. حتی در ایتالیای قرن بیستم که ژان باتیست آندره‌آ با رمان «نگاهبان او» تصویر کرده است. رمانی که اگر بخواهیم توصیف‌اش کنیم این چند کلمه براننده‌اش است؛ پرشور، درخشان و سرشار از لطیف و ظرافت‌های ادبی. داستان بر محور میمو ویتالینی می‌چرخد؛ پسرپچه‌ای که رویایش این است که پیکرتراشی بزرگ شود. در درام سرنوشت‌ساز زندگی، بدترین کارت‌ها به میمو رسیده است. در خانواده‌ای فقیر به دنیا آمده و به‌اجبار در همان کودکی سوار بر

قطارش می‌کند تا برای شاگردی نزد سنگ‌تراشی برود که بی‌رحم‌ترین در نوع خودش است. میمو گرچه از کوتاهی قد رنج می‌برد، اما از نبوغ غنی است. آن سوسیس، ویولاست که درخت نعمت‌های دنیا، سخاوتمندانه بر سر او سایه‌گستر شده‌اند؛ دختری که وارث خانواده‌ای مشهور و ثروتمند است و از پیش، آینده‌اش نوشته شده است. اما او زیر بار جاه‌طلبی‌های خانواده‌اش نمی‌رود و با بی‌پروایی تمام پشت‌پا به همه‌چیز می‌زند و راه خودش را می‌رود. راهی که باید به میمو برسد. کتاب «نگهبان او» درباره این دواست. درباره عشق در نگاه نخست است، درباره نرسیدن، هجر، سوختن، ساختن و

کتاب پنجشنبه

تا ۱۳۹۹ نوشته و تاکنون تعدادی از آن‌ها را ساخته است. این کتاب به هفت بخش تقسیم شده و فیلمنامه‌ها شامل موارد زیر هستند:

«برهوت (۱۳۹۳)»، قصه یک زندانی زندان فرضی، در یک بیابان است که با خطوط گچی کشیده‌شده روی زمین، حبس شده است و تصمیم می‌گیرد از آنجا فرار کند. او هر چقدر از زندان دور می‌شود از تاریخ زمانه خود نیز فاصله می‌گیرد و در مسیر با افراد شاخصی در طول تاریخ مواجه می‌شود. او در این مسیر تا حکومت هخامنشیان پس می‌رود و متوجه می‌شود بازیگری است که دارد این فیلم را بازی می‌کند. بعد از پایان فیلمبرداری به‌شکل غریبی بابت فرار از حبس، دستگیر شده و اعدام می‌شود.

«رستنی‌هاکم‌نیست (۱۳۹۴)»، قصه‌پسر جوان دگراندیشی است که برای تمرکز و فهم تلفیق در موسیقی به یک خانه‌باغ خارج از شهر می‌رود و در آنجا آرام‌آرام با کودکی و پیری خودش روبه‌رو شده و زندگی می‌کند. او به‌دنیال صدایی از اعتراض است که از حنجره فرهادمهراد بیرون می‌آید و سعی می‌کند از میان تمام موزیسین‌ها و را بیشتر بفهمد و الگوی خود قرار دهد.

«سیاه، سفید و خاکستری (۱۳۹۵)»، قصه یک مجرم سیاسی است که وارد سلول انفرادی می‌شود و با سلول‌های سمت راست و چپ خود ارتباط می‌گیرد. روایت هر بار از داخل یکی از سه سلول (سیاه، سفید و خاکستری) بازتعریف می‌شود و مشخص می‌شود که همه آنها درواقع همان یک نفر بوده‌اند که در سن‌های مختلف محبوس شدند.

«اوزوم (انگور) (۱۳۹۶)»، قصه‌پدر سه شهید جنگ است که در روستایی زندگی می‌کند و حاضر به دریافت هیچ کمک دولتی نیست، اما پسر دیگر او، نظر متفاوتی دارد. او می‌خواهد از فرصت به‌وجودآمده بابت دریافت زمین رایگان در شهر استفاده کرده و با مهاجرت، آینده همسر و فرزندش را نجات دهد. این فیلمنامه به زبان ترکی و ترجمه فارسی نوشته شده است.

«فصل سردسیر (۱۳۹۷)»، قصه دختر نوجوانی است که بعد از سرخوردگی خانوادگی و سیستم آموزشی، پایش به یک رابطه مثلی با می‌شود. او بی اطلاع در این مسیر وارد شده و به قتل می‌رسد و مادرش درصدد انتقام بر می‌آید.

«آشفته‌ایم... (۱۳۹۸)»، قصه دو دختر نوجوان معتقد به تناسخ است که باهم زندگی می‌کنند و پس از زیست در مشکلات اجتماعی و دست‌وپنجه نرم‌کردن با قوانین، یکی از آنها تصمیم به خودکشی می‌گیرد تا در کالبدی پسرانه، مجدداً به دنیا بیاید.

«زمان پریش (۱۳۹۹)»، قصه مرد میانسال تنهایی است که در زمان قرنطینه کرونا، زندگی خودش و همسرش را در دوره‌های مختلف از کودکی تا پیری- هر یک را به‌صورت نامنظم -مرور می‌کند. او در رفت‌وآمدهای ذهنی خودش در سنین نامرتبلی با همسرش دیدار می‌کند و دغدغه‌های شخصی‌اش را واکاوی و خاطرات را بازسازی می‌کند. او زمان حال را معتبر ندانسته و مدام در میان گذشته و آینده سرگردان است.

▼ نگرش و فرم

مشخصاً اهمیت فرم-چه‌در نوشته، چه‌در شیوه ساخته‌شدن -هرکدام از فیلمنامه‌ها قابل مشاهده است. پرداختن به جریان سیال ذهن در فیلمنامه‌هایی مثل «برهوت»، «رستنی‌هاکم نیست»، «سیاه، سفید و خاکستری» و «زمان‌پریش»، فضایی سوزن‌راز برای مخاطب می‌سازد؛ این در حالی‌است که نویسنده سعی دارد به فضای نزدیک به واقعیت وفادار بماند. نویسنده تلاش می‌کند که هر بار و با هر قصه، نگاهی انتقادی با زاویه‌دید باید زنده بماند.

▼ درباره نویسنده

«نگاهبان او» که سه جایزه بزرگ ادبی رمان فناک، گنکور و جایزه بزرگ خوانندگان مجله ال را برده، به‌دلیل زیادی رمانی قدرتمند و استثنایی است و دستاوردی بزرگ برای نویسنده‌اش. ژان‌باتیست آندره‌آ پیش‌ازاینکه «نگاهبان او» را بنویسد، ۲۰ سال در دنیای سینما حضور داشت و فیلمنامه‌نویس و کارگردانی موفق بود.

خودش گفته، این پیشینه از او قصه‌گویی ماهر ساخته اما دنیای سینما را محدود دیده و آگاهانه سراغ رمان رفته تا از قالب روایی گسترده‌تری برای خلق اثری بلندپروازانه، عمیق و تأثیرگذار استفاده کند. آندره‌آ که از طرف مادری ریشه‌های خانوادگی‌اش به کشور ایتالیا برمی‌گردد، «نگاهبان او» را نوعی ادای احترام به کشور آباواجدادی‌اش دانسته است. این انگیزه شخصی و فرهنگی، رمان را فراتر از یک روایت صرف ادبی، به پروژه‌ای هویتی برای نویسنده تبدیل کرده